

Jaarstukken 2023

4.2 Paragrafen

4.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering via het Gemeentefonds heeft de gemeente inkomsten uit lokale heffingen. Deze lokale heffingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

1. Belastingen
Belasting opbrengsten komen toe aan de algemene middelen. In Oegstgeest kennen we:
 - Onroerende zaakbelasting;
 - Hondenbelasting;
 - Precariobelasting;
 - Toeristenbelasting.
2. Bestemmingsheffingen
Heffingen die bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De huidige bestemmingsheffingen zijn:
 - Afvalstoffenheffing
 - Rioolheffing
3. Leges
Leges worden betaald voor specifieke diensten die een individueel belang dienen. De huidige leges zijn:
 - Titel 1 Leges: Algemene dienstverlening
 - Titel 2 Leges: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning
 - Titel 3 Leges: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder Titel 2

De belastingen en de bestemmingsheffingen worden geheven door de Belasting Samenwerking Gouwe- Rijnland (BSGR). Met de BSGR zijn afspraken in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Beleidsmatige zaken voert de gemeente zelf uit, zoals het opstellen van de belastingverordeningen en het vaststellen van de tarieven. De uitvoering ligt bij de BSGR. Met de BSGR wordt regelmatig overleg gevoerd. De afhandeling van bezwaarschriften en de kwijtscheldingsregeling zijn eveneens bij de BSGR belegd.

De gemeente Oegstgeest heeft ook een Bedrijven investeringszone (BIZ). De BIZ bijdrage is een financieringsinstrument voor het ondernemersfonds. Na vaststelling door de gemeente van het plan en het in rekening te brengen bedrag int de BSGR de BIZ-gelden bij de ondernemers. De opbrengsten worden na ontvangst minus de kosten naar de BIZ vereniging overgemaakt.

Deze paragraaf Lokale Heffingen is als volgt opgezet:

1. Lokale lastendruk en vergelijking
2. Opbrengsten
3. WOZ-maatstaf
4. Kwijtscheldingen
5. Kostendekkendheid berekeningen

1. Lokale lastendruk en vergelijking

De lokale lastendruk wordt uitgedrukt in de gemiddelde woonlasten van de huishoudens. Hierin worden de lasten van de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing meegenomen. In de onderstaande tabel is een verdeling gemaakt van de eenpersoons- en meerpersoons huishoudens. De heffingen (en daarmee de lokale lasten) worden berekend aan de hand van de WOZ-waarde van de woning en het aantal bewoners. Het landelijk gemiddelde met betrekking tot de WOZ waarde van koopwoningen op peildatum van 1-1-2023 bedraagt € 439.000 (bron CBS). In het jaar daarvoor bedroeg deze € 409.000.

De gemiddelde WOZ-waarde eigenaren woningen in Oegstgeest bedraagt € 563.000. De gemeente Oegstgeest is qua gemiddelde lastendruk voor een meerpersoonshuishouden één van de duurdere gemeente in de regio, zoals blijkt uit de onderstaande tabel.

	Eigenaar bewoner 2022	Eigenaar bewoner 2023	Eigenaar bewoner 2022	Eigenaar bewoner 2023
Gemeente (bron Coelo 2023)	1 pers h	1 pers h	meerpers h	meerpers h
Teylingen	€ 762	€ 814	€ 782	€ 884
Katwijk	€ 776	€ 859	€ 884	€ 975
Zoeterwoude	€ 1.006	€ 1.050	€ 1.024	€ 1.071
Leiderdorp	€ 944	€ 956	€ 1.132	€ 1.140
Gouda	€ 1.112	€ 1.148	€ 1.140	€ 1.175
Bodegraven Reeuwijk	€ 998	€ 1.179	€ 1.154	€ 1.306
Leiden	€ 875	€ 913	€ 1.172	€ 1.226
Oegstgeest	€ 1.061	€ 1.158	€ 1.244	€ 1.333
Voorschoten	€ 1.289	€ 1.340	€ 1.372	€ 1.430
Wassenaar	€ 1.323	€ 1.352	€ 1.561	€ 1.573
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 834	€ 886	€ 923	€ 976
Gemiddeld in Nederland	€ 826	€ 867	€ 904	€ 944

2. Opbrengsten

Hieronder worden de opbrengsten van de diverse heffingen over het boekjaar 2023 verantwoord.

NB: in de onderstaande tabel zijn de begrote bedragen 2023 na wijziging opgenomen. In de tabellen onder paragraaf "5. Kostendekkendheid berekeningen" betreft het de oorspronkelijk begrote bedragen (zie de programmabegroting 2023-2026), daardoor kunnen de bedragen afwijken.

De hieronder opgenomen "Leges Dienstverlening (Titel 1 en 3)" bestaan uit secretarieleges, leges kabels (tot 2022), leges APV en leges volkshuisvesting, leges "Omgevingsvergunningen (Titel 2)" bestaan uit bouwleges. Een overzicht van de opbrengsten over de afgelopen drie jaren en de begroting 2023 na wijziging geeft het volgende beeld:

Heffingen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijzigingen	Rekening 2023	Verschil 2023
OZB woningen	5.483	5.723	6.684	6.793	109
OZB niet-woningen	2.413	2.535	2.405	3.409	1.004
Rioolheffing	2.359	2.558	2.591	2.665	75
Afvalstoffenheffing	3.473	3.944	3.801	3.734	-67
Toeristenbelasting	130	307	464	392	-72
Hondenbelasting	132	137	138	141	3
Precariobelasting	2.058	-23	37	38	1
Leges Dienstverlening (Titel 1 en 3)	1.315	472	281	580	300
Leges Omgevingsvergunningen (Titel 2)		715	2.806	2.828	22
Bedrijveninvesteringszones	48	47	47	50	3
Totaal	17.411	16.285	19.254	20.631	1.377

Hieronder zijn de afwijkingen tussen de begrote opbrengsten uit de actuele begroting en de gerealiseerde opbrengsten groter/kleiner dan € 50.000 toegelicht:

- **OZB Woningen:** De WOZ-waarde van woningen is meer gestegen dan waarmee is rekening gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is er € 109.000 meer gerealiseerd aan OZB Woningen dan begroot.
- **OZB Niet-woningen:** Bij de Najaarsnota 2023 is de OZB Niet-Woningen met € 750.000 naar beneden bijgesteld. Dit was gebaseerd op een actuele raming van de BSGR. Het is gebleken dat deze raming niet volledig was door technische problemen. Hierdoor was deze mutatie onjuist. Als deze mutatie niet zou zijn opgenomen, zou de mutatie in de algemene reserve € 750.000 lager zijn geweest (begroot en werkelijk). Het overige verschil van € 254.000 is te verklaren doordat er bij de begroting 2023 een neerwaartse correctie had plaatsgevonden op de totale WOZ-waarde van de niet-Woningen. Hierin was de OZB van Niet-Woningen te veel naar beneden bijgesteld.
- **Rioolheffing:** Er zijn meer aansluitingen op het riool door bedrijfsgebouwen dan waar rekening is mee gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is € 170.000 meer geheven bij Niet-Woningen. Daarnaast zijn er minder aansluitingen op het riool door woningen dan begroot, hierdoor is er voor rioolheffing woningen € 100.000 minder ontvangen.
- **Afvalstoffenheffing:** Er zijn minder woningen gerealiseerd dan begroot bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is € 67.000 minder aan afvalstoffenheffing gerealiseerd.
- **Toeristenbelasting:** Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan begroot, hierdoor is € 72.000 minder gerealiseerd aan toeristenbelasting dan begroot.
- **Leges Omgevingsvergunningen (Titel 1 en 3):** Er is € 148.000 meer aan leges voor Kabels geheven dan begroot, er is € 100.000 meer aan Reis- en Rijdocumenten gerealiseerd dan begroot en als laatste is er € 36.000 meer aan leges voor Burgerlijke stand geheven. De overige € 15.000 betreft meer leges op verschillende onderdelen van Titel 1 en 3.

3. WOZ-Maatstaf

Binnen de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een korting die wordt bepaald op basis van de omvang van de WOZ waarde in de gemeente, de WOZ Maatstaf. Voor het jaar 2023 bedraagt deze korting € 5.873.000. De werkelijke opbrengsten voor woningen en niet woningen zijn bij elkaar € 10.201.000. Het kortingspercentage stijgt naar 57,6% (was 56,9% in de rekening 2022).

Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Totaal OZB	8.322	8.258	9.089	10.201
Korting algemene uitkering	4.668	4.700	-	5.873
Kortingspercentage	56,1%	56,9%	-	57,6%

4. Kwijtscheldingen

Minder-draagkrachtigen in de gemeente kunnen op verzoek voor de belastingsoorten, onroerende zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting kwijtschelding aanvragen. In 2023 heeft de BSGR, namens de gemeente, aan 392 belastingplichtigen (in 2022 aan 381 belastingplichtigen) kwijtschelding verleend voor een bedrag van € 200.828 (in 2022 € 207.000).

5. Kostendekkendheid berekeningen

De bestemmingsheffingen en de retributies mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Als aan het einde van een kalenderjaar blijkt dat toch een meeropbrengst is gerealiseerd, moet dit voor egalisatie in de toekomst in een voorziening of bestemmingsreserve worden gestort. Bij elk onderdeel is een toelichting gegeven voor de verschillen met de kostendekkendheid berekening in de begroting 2023.

Rioolheffing

De rioolheffing dekt de kosten van de beheering van het riool. Voor het tarief geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. Er is minder besteed aan het riool dan verwacht bij de begroting. Hierdoor is de kostendekking bij realisatie 116,1% geworden. Het overschot is gestort in de voorziening riolering derden, die als egalisatievoorziening hiervoor dient.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Riool	€ 2.113	€ 1.893	-€ 220
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 33	-€ 32
<i>Netto kosten taakveld Riool</i>	€ 2.112	€ 1.860	-€ 251
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 142	€ 147	€ 5
BTW	€ 373	€ 289	-€ 84
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 515	€ 436	-€ 79
Totaal kosten	€ 2.626	€ 2.296	-€ 330
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.590	€ 2.665	€ 75
Heffingsopbrengst	€ 2.590	€ 2.665	€ 75
Kostendekkendheid:	98,6%	116,1%	17,4%

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dekt de kosten van de afvalinzameling en de afvalverwerking. Voor het tarief geldt ook het streven naar 100% kostendekkendheid. In 2023 is gebleken dat er een kostendekkendheid van 104,7% is. Dit is grotendeels ontstaan door lagere kosten en hogere overige opbrengst. Het overschot is geboekt naar de voorziening afvalstoffenheffing derden.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Afval	€ 3.063	€ 2.958	-€ 105
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 230	-€ 133
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 2.965	€ 2.728	-€ 238
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 307	€ 315	€ 8
BTW	€ 528	€ 524	-€ 4
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 835	€ 839	€ 4
Totaal kosten	€ 3.801	€ 3.567	-€ 234
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 3.801	€ 3.734	-€ 67
Heffingsopbrengst	€ 3.801	€ 3.734	-€ 67
Kostendekkendheid:	100,0%	104,7%	4,7%

Leges Titels 1 en 3 (Dienstverlening)

Deze leges Titels 1 en 3 bestaan uit de verrichte diensten van de gemeente en hebben betrekking op de Gemeentelijke Basisadministratie en de Burgerlijke stand (secretarieleges). Er is een hoger kostendekkendheidspercentage gerealiseerd voornamelijk omdat er meer inkomsten waren dan begroot.

Kostendekkendheid Leges Publiekszaken & Apv (Titel 1 en 3) (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Titel 1 en 3	€ 920	€ 1.079	€ 158
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	-€ 5	-€ 5
<i>Netto kosten taakveld Titel 1 en 3</i>	€ 920	€ 1.074	€ 154
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 416	€ 436	€ 19
BTW	€ 24	€ 48	€ 24
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 440	€ 484	€ 44
Totaal kosten	€ 1.361	€ 1.558	€ 197
Heffingsopbrengst			
Leges Titel 1 en 3	€ 235	€ 578	€ 343
Heffingsopbrengst	€ 235	€ 578	€ 343
Kostendekkendheid:	17,3%	37,1%	19,9%

Leges Titel 2 (Fysieke leefomgeving / Omgevingsvergunningen)

De leges van Titel 2 hebben betrekking op de verleende omgevingsvergunningen. Voor de tarieven geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. In 2023 is gebleken dat er een kostendekkendheid van 132,5% is. De hogere opbrengsten van € 902.000 is grotendeels ontstaan door twee besluiten in het laatste kwartaal 2023 op grote bouwprojecten waardoor meer bouwleges zijn gerealiseerd.

Kostendekkendheid WABO (Titel 2) (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten WABO (Titel 2)	€ 1.082	€ 1.236	€ 155
Opbrengsten exclusief opbrengst Leges	€ 0	-€ 2	-€ 2
<i>Netto kosten WABO (Titel 2)</i>	€ 1.082	€ 1.235	€ 153
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 837	€ 861	€ 24
BTW	€ 38	€ 48	€ 11
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 874	€ 909	€ 35
Totaal kosten	€ 1.956	€ 2.144	€ 188
Heffingsopbrengst			
Leges WABO (Titel 2)	€ 1.937	€ 2.840	€ 902
Heffingsopbrengst	€ 1.937	€ 2.840	€ 902
Kostendekkendheid:	99,0%	132,5%	33,4%

4.2.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest dient in staat te zijn om tegenvallers op te vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. De mate waarin we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken. Dit om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandvermogen. Dat is de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

Wij willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle teams binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconummer	Risico	Financieel gevolg (Max * 1000 €)	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 6,3 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 4,0 miljoen	2.916	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	34.85%
R36	Nieuw-Rhijneest (restgrex) Risico geschat € 700.000	700	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	10.05%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - Actief - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden) voor informatieveiligheid in de teams., Actief - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen., Actief - - - Verbindingen zijn dubbel uitgevoerd.- Verantwoordelijkheid om verbindingen in stand te houden / repareren ligt deels bij uitvoerders.	20%	9.72%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	5.100	Actief - Actief. De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	5%	9.46%

**Belangrijkste
financiële
risico's**

R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	500	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo. 3. Samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio en aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de GR Serviceorganisatie Zorg (SOZ). 4. Juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen en bekostigingssystematiek. 5. Bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk (normaliseren). 6. Het kostenbewustzijn van de jeugdteams verhogen. 7. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. Overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdhulp.	50%	8.42%
R84	Volume groei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen. -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen. -Effecten van abonnementstarief op volume/ kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen en het abonnementstarief met ingang van 2025 voor huishoudelijke ondersteuning af te schaffen. -Tijdelijk inhuren van extra capaciteit om toenemende vraag op te vangen.	70%	6.29%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	4.79%
R3	Het risico dat de hoogte van de bijdrage aan een verbonden partij onbeheersbaar wordt als gevolg van prijsstijgingen die niet te voorzien zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stijging van loonkosten bij de verbonden partijen als gevolg van uitkomsten CAO onderhandelingen.	200	Actief - Zienswijze op begroting van verbonden partijen kenbaar maken, actieve participatie aan financiële overleggen, inhoudelijk alert op informatie werkgroep FKGR.	50%	3.59%
R28	Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte	100	In voorbereiding - Goed treasurymanagement in samenwerking met centrumgemeente Leiden. Tevens afdekken van financieringsbehoefte met langlopende leningen.	50%	2.41%
R85	-Wijziging verdeelsystematiek/ woonplaatsbeginsel in sociaal domein (Wmo/maatschappelijke zorg)	200	Actief - -Lobby richting het rijk vanuit Holland Rijnland om gevolgen te beperken -Anticiperen op veranderingen door tijdig met financiën af te stemmen op welke wijze evt. tekorten kunnen worden gedekt. -Tijdig communiceren met college en raad over gevolgen met behulp van uitgewerkte scenario's: schuldpositie, maken van beleidsmatige keuzes, etc	30%	2.15%

11.166

Overzicht Risico's	Bedrag * 1000 (€)
Totaal 10 belangrijkste risico's:	11.166
Overige risico's:	1.135
Totaal alle risico's:	12.301

3. Weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen maken we gebruik van een risicosimulatie. Het reserveren van het maximale bedrag van € 12.301.000 voor alle risico's is niet noodzakelijk. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en/of in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie spelen de maximale omvang en de kans dat het risico optreedt een rol. Over het geheel hanteren we een zekerheidspercentage van 90%, d.w.z. dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken. Uit de simulatie blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit € 3.207.000 bedraagt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden en het onbenutte deel van de belastingcapaciteit. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 15.817.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Startcapaciteit * 1000 (€)
1. Onbenutte belastingscapaciteit	1.905
2. Risicoreserve grondexploitatie	700
3. Eindwaarde Nieuw Rhijnegeest Restgebieden	0
4. Algemene reserve	12.262
5. Reserve Wmo/3D (risicodeel)	950
Totale weerstandscapaciteit	15.817

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de verhouding berekend tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze berekening staat weergegeven in onderstaande figuur. (bedragen * € 1.000)

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{€ 15.817}{€ 3.207}$	= 4,93
----------------------------	---	---	----------------------------	--------

Met een ratio van 4,93 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de provincie (GTK) uitstekend (bij een getal > 2).

5. Kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de gemeente verplicht om een set van zes financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen stellen raadsleden in staat, in combinatie met overige informatie in de paragraaf, zich een beeld te vormen van de financiële positie van de gemeente. Het BBV stelt geen normen bij deze kengetallen. Het uitgangspunt is dat het een politieke keuze is welke hoogte een raad acceptabel vindt. Eén enkel kengetal zegt ook weinig over hoe de financiële positie beoordeeld kan worden. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

De financiële kengetallen worden beoordeeld en krijgen een score: voldoende, matig of onvoldoende.

Kengetallen:	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Netto schuldquote	65,1%	91,4%	51,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	61,1%	88,2%	48,1%
Solvabiliteitsratio	23,9%	18,8%	25,9%
Structurele exploitatieruimte	2,5%	3,3%	4,3%
Grondexploitatie	-2,4%	-0,6%	-1,1%
Belastingscapaciteit	153,4%	153,9%	141,2%

Kengetallen:	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
Belastingscapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%

Toelichting op financiële kengetallen

Netto schuldquote

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Netto schuld:	43.291	63.529	40.955
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Netto Schuldquote:	65,1%	91,4%	51,5%

Met 51,5% eind 2023 is onze schuldquote ruim 'voldoende'. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren. In 2023 hebben we ruim € 5,8 mln geïnvesteerd. Dit bestaat voor € 5,48 mln. uit MJOP projecten zoals Oudenhof, Geversstraat, Rijnzichtweg, Eysingabrug, Heukelsbrug, maar ook voor VANG. Verder is er voor Onderwijshuisvesting € 0,4 mln geïnvesteerd. Voor deze en toekomstige uitgaven zijn in 2022 nieuwe geldleningen aangetrokken van in totaal € 25 mln. Omdat nog niet alle aangetrokken liquide middelen zijn ingezet is eind 2023 een deel van dit geld nog beschikbaar en verplicht in de schatkist gezet. Dit verklaart de daling van onze netto schuld t.o.v. vorig jaar.

Ten opzichte van de verwachte netto-schuld in de begroting 2023 bleef deze achter omdat onder andere de uitgaven aan de Leebrug, Eysingabrug en Kwaakbrug nog niet zijn gerealiseerd (MJOP) (zie hoofdstuk 7.3). Dit geldt ook voor projecten het uit IHP. Als de uitgaven zich in 2024 voor gaan doen, dan zal de netto schuldquote weer verder stijgen.

1) Netto schuld = onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen -/- kortlopende vorderingen -/- overlopende activa
2) Inkomsten = totale baten voor bestemming

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeente. Ten opzichte van de Rekening 2022 (23,9%) en de Begroting 2023 (18,8%) is de solvabiliteit gestegen naar 25,9%. Dit percentage wordt gezien als 'matig'. Dit komt omdat we in 2022 twee geldleningen zijn aangegaan voor € 25 miljoen en daarmee is het balanstotaal verhoogd. Omdat we aflossen op onze schulden zal onze solvabiliteit op termijn weer geleidelijk stijgen. Dit effect is in 2023 al zichtbaar met de aangegeven stijging van het ratio. Het ratio is ook verbeterd door het resultaat over boekjaar 2023 met € 4,75 miljoen, dat al is meegenomen in onderstaande tabel onder eigen vermogen.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Eigen vermogen:	24.377	19.179	29.111
Totaal vermogen:	102.176	102.039	112.387
Solvabiliteit:	23,9%	18,8%	25,9%

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de totale baten.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Boekwaarde gronden:	-1.602	-438	-913
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Grondexploitatie ruimte:	-2,4%	-0,6%	-1,1%

Het kengetal grondexploitatie is gedaald van -5,1% in 2022 naar -1,1% in 2023. In absolute zin zijn de boekwaarden van de grondexploitaties negatief geworden omdat de naar de balans gebrachte opbrengsten hoger zijn dan de lasten. In het algemeen heeft de grondexploitatie een redelijke impact op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden (grondexploitatie) is van belang, omdat deze waarde terugverdiend moet worden bij de verkoop. De huidige grondexploitaties lopen af. De geplande laatste opbrengsten zijn nodig voor de geplande uitgaven binnen deze grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal Structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of een gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Dit kengetal wordt berekend door het saldo van structurele baten en structurele lasten te delen door de totale baten.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Structurele baten - structurele lasten:	1.686	1.843	3.458
Structurele onttrekkingen - structurele toevoegingen:	0	444	0
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Structurele exploitatieruimte:	2,5%	3,3%	4,3%

Wij scoren op dit kengetal eind 2023 een voldoende, met waarde 4,3%. Dat betekent dat onze structurele baten hoger zijn dan onze structurele lasten.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen en wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Dit kengetal wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een woning met de gemiddelde WOZ-waarde van Oegstgeest van 2023 te vergelijken met het landelijk gemiddelde over 2022. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert men als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'.

In onze gemeente bevinden de woonlasten zich in 2023 ten opzichte van het gewogen landelijk gemiddelde van het jaar ervoor op 141,2%. Daarmee scoren we 'onvoldoende'. Ten opzichte van de begrote belastingcapaciteit in de begroting 2023 is het kengetal iets beter uitgevallen. Dit komt deels door de correctie van het OZB tarief begin 2023, maar het percentage ligt nog steeds fors hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit komt met name door een relatief hoog OZB tarief in vergelijking met het gemiddelde tarief van Nederland (+42% op basis van de vergelijkingssite coelo.nl over 2023). Het overige verschil komt dus door iets hogere tarieven voor riool en afval in 2023.

Conclusie

Alle kengetallen overziend kunnen we constateren dat de gepresenteerde kengetallen in deze jaarrekening nog redelijk gunstig zijn, maar dat de toekomstige ontwikkelingen vanuit het IHP en MJOP een minder positief beeld zullen geven. We moeten er voor zorgen dat we afgewogen keuzes in onze noodzakelijke investeringen maken en strak blijven sturen op begrotingsdiscipline en streven naar structurele jaarrekeningoverschotten. Wij blijven staan voor een evenwichtig financieel beleid.

4.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn beheerder, inrichter en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ontstaan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, gebouwen en verlichting. Naast beheerder en producent van kapitaalgoederen zijn wij er ook gebruiker van. Bij het verstrekken van uitkeringen, het bieden van zorg en het bijhouden van persoonsgegevens, maken we gebruik van kapitaalgoederen zoals het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Kortom, kapitaalgoederen zijn enerzijds het onderwerp van onze taken en anderzijds een middel om deze te realiseren. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in Oegstgeest. Daarmee is het dus ook sterk van invloed op de beeldvorming, beleving en tevredenheid van inwoners. De kosten van kapitaalgoederen zijn een substantieel deel van de gemeentelijke begroting. Door planmatig onderhoud stellen we (grote) investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uit.

2. Beleidskader

In 2015 heeft de gemeenteraad het beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan vormt de standaard voor het onderhoud van de openbare ruimte. Uitvoering hiervan moet leiden tot een bestendige situatie waarin we deze kapitaalgoederen onderhouden volgens vastgestelde functionaliteit, en kwaliteitsniveau(s) waarbij we de totale kosten optimaliseren. We onderhouden de openbare ruimte op CROW-beeldkwaliteit-niveau B (zie Begrippenlijst), met uitzondering van bosplantsoenen, hagen en beschoeiingen. Deze onderhouden we op CROW beeldkwaliteit-niveau C. Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat we het onderhoud sober en doelmatig uitvoeren.

Het MJOP is in 2022 vastgesteld. De eerste projecten zijn afgerond: Geversstraat, Winkelgebied Lange Voort, Hendrik Heukelsbrug en busroute Lange Voort. Daarnaast zijn diverse groenrenovaties uitgevoerd. Oudenhof 1 is in uitvoering en in voorbereiding zijn Oudenhof 2, Rijnsburgerweg/Rijnzichtweg, Sluisbrug, Eijsingabrug, Leebrug en Kwaakbrug.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/ planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap		
E. Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
F. Water/baggeren (2015)	Jaarlijks/1x per 10 jaar	2025
G. Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		
A. Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
B. Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
C. Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
D. Verkeersregelinstallaties	Geen beheerplan, wel visuele schouw uitgevoerd	
H. Integraal Waterketen plan 26 sept 2019	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 3 Wonen en economie		
I. Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
Programma 4 Sociale infrastructuur		
G. Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2024
I. Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Zwembad (2013)	jaarlijks/1 x per 3 jaar	Beheer uitbesteed aan externe partij
I. Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/ planning	Eerstvolgende actualisatie
J. Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur		
Geen beheerplannen		
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting		
I. Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
I. Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024

A. Wegen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse locaties klein- en calamiteiten onderhoud van de elementenverharding / (wortel)schades/ diverse asfaltschades (waaronder de vorst-/winterschade) hersteld.
- Groot onderhoud van de elementen- en asfaltverharding is ondergebracht in het MJOP.
- In de gehele gemeente voeren we het dagelijks onderhoud uit, zoals vegen en onkruidbestrijding.
- Diverse herstelwerkzaamheden aan de wegmarkering (belijningen en figuratie) zijn uitgevoerd.
- Aanbestedingen 4 jarig contract Asfaltverharding en 4 jarig contract Markeringen.

B. Openbare verlichting

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse beschadigde lichtmasten en armaturen zijn vervangen.
- Diverse regulier en klein onderhoud is uitgevoerd.
- SOX armaturen zijn vervangen voor LED-armaturen.
- Grootschalige vervanging armaturen in wijk Poelgeest.
- Verhelpen van storingen aan het ondergronds kabelnet.
- Aanbesteding 4 jarig contract Openbare verlichting.

C. Civieltechnische kunstwerken

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Inventarisatie areaalgegevens
- Herzien beheerplan civiele kunstwerken
- Groot onderhoud fietsbrug nabij Rademakerpad
- Groot onderhoud Van Eijsingabrug
- Vervanging voetgangersbrug nabij Energiepad
- Voorbereiding vervanging Kwaakbrug
- Voorbereiding vervanging Leebrug
- Reiniging en uitvoering kleine reparaties overige objecten
- Afronding laatste restpunten groot onderhoud Hendrik Heukelsbrug

D. Verkeersregelininstallaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse regulier en klein onderhoud uitgevoerd.
- Voorbereiding vervanging VRI Rijnzichtweg.

E. Speelplaatsen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Uitvoering Jeu de Boulesbaan in Haaswijk, speeltuin H.P. Berlagelaan en Prinses Marijkelaan.
- In voorbereiding speeltuin Het Dok, Apolloplein en Guus Reitsmahof.
- Er is geïnspecteerd op de veiligheid en op basis daarvan zijn diverse reparatiewerkzaamheden uitgevoerd.

F. Water

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Maai- en bermbestek is uitgevoerd in kader van slootonderhoud.
- Door afwezigheid groenbeheerder is hier verder geen uitvoering aan gegeven.

G. Groen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Gemeentebreed zijn snoeiwerkzaamheden aan bomen uitgevoerd.
- Groenrenovaties zijn uitgevoerd op de volgende locaties: De Prof. van Eysingastee aan de Queridolaan, Lavendelhof, Kamphuisenlaan, Jeu de Boulebaan Haaswijk, Kwaakhaven, talud achter Dorpsstraat.
- We zijn gestart met groenrenovaties in Haaswijk oost.
- In voorbereiding: Duinzichtstraat, Hofdijckzone en Hofbrouckerpark en Spaargarenstraat.
- We hebben deel genomen aan de Boomplantdag.

H. Riolering

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vanuit het budget 'Vervangen riolering' hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Relinen hoofriolering Rijnzichtweg nr 185-151
- Vervanging/renovatie gemalen:
 - Endegeesterstraatweg, renovatie rioolgemaal technisch gedeelte
 - Haaswijklaan, revisie 2 stuks pompen rioolgemaal
 - Martinus Houttuynhof, vervangen 2 pompen rioolgemaal
 - Nieuw Rhijngeest, vervangen Waaiers van de pompen
 - Poelgeest, realiseren van een noodaansluiting voor een aggregaat
 - Zilverstein, onderzoek noodaansluiting voor een aggregaat
- Vervanging pompgemalen bouwkundig:
 - Lange Voort, plaatsen deflectieschot
 - Willem Dudoklaan, vervangen dubbelkerende schuif
- Vervangen riolering Oudenhof 1 door een gescheiden stelsel
- Minigemaal en persleiding Spaargarenstraat
- Voor het beheer van de riolering voeren we jaarlijks de volgende werkzaamheden uit:
 - Dagelijks beheer (waaronder reinigen) van alle kolken en putten
 - Onderhoud van het grondwatermeetnet
 - Reinigen en inspecteren van vrijverval- en drukriolering
- Beleid:
 - In samenwerking met de regio is het Integraal WaterKetenprogramma (IWKp) 2024-2028 opgesteld. Besluitvorming in 2024.

I. Accommodaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Onderzoek naar verduurzaming verwarming en koeling gemeentehuis.
- Inrichting vergaderruimte/leslokaal werf.
- In de Leo Kanner gymzaal is de noodverlichting vervangen door LED
- Sportzaal DOK en centrale hal verlichting van conventioneel naar LED
- Schilderwerk werf (binnen en buiten)
- Extra aansluitingen voor elektrisch aangedreven auto's
- Dagelijks onderhoud

J. Beeldende kunstwerken in de openbare ruimte

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Dagelijks onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan 'Beeldende kunstwerken'.
- Planmatig onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan 'Beeldende kunstwerken'.
- Twee kunstwerken zijn geschilderd: Waterwerk Haaswijkkaan en Muzieklint H. Andriessenlaan.
- Voorbereiding voor onderhoud bronzen kunstwerken.
- Groot onderhoud aan Oudenhofmolen is uitgevoerd.

Overzicht met kerncijfers

Wegen

Totale oppervlakte verhardingen:	1.126.732 m2
waarvan elementen	802.397 m2
waarvan asfalt	285.389 m2
waarvan halfverharding	24.401 m2
waarvan onverhard	12.958 m2
waarvan betonverharding	852 m2
waarvan kunststofverharding	735 m2

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten	4.402 st
Verkeersregelinstallaties	10 st

Riolering

Riolering: lengte riolering	130 km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 12.000 st
Riolering: aantal gemalen	59 st

Groen

Bomen

Aantal bomen	13.368 st
--------------	-----------

Cultuur beplanting

oppervlakte bodembedekkers	8.149 m2
oppervlakte boomspiegel	5.905 m2
oppervlakte opgaande heesters	50.492 m2
oppervlakte rozen	5.591 m2
oppervlakte vaste planten	7.919 m2
oppervlakte met burgerparticipatie	2.003 m2

Gras

Overzicht met kerncijfers

oppervlakte berm/gras	179.114 m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	18.278 m2
waarvan oppervlakte gazon	267.307 m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	2.120 m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	3.649 m2
waarvan oppervlakte oever	52.029 m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	13.511 m2
waarvan oppervlakte weide	2.000 m2
waarvan oppervlakte wadi	2.926 m2

Haag

waarvan groen oppervlakte blokhagen	23.172 m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	23.172 m2

Natuurlijke beplanting

oppervlakte bos	46.487 m2
oppervlakte bosplantsoen	189.203 m2
oppervlakte griend en hakhout	7.840 m2
oppervlakte houtwal	5.109 m2

Water

Oppervlaktewater	338.643 m2
Oppervlaktewater sloten	157.415 m2

Spelen

Speelplaatsen: aantal	69 st
Speeltoestellen: aantal	297 st
Stapstenen	14 st

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed	30 st
-------------------------------	-------

Financieel overzicht

Jaarrekening 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil
A. Wegen programma 2			
Kapitaallasten	284	278	-6
Jaarlijks onderhoud	672	480	-192
Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	0
Subtotaal	1.903	1.704	-199
B. Openbare verlichting programma 2			
Kapitaallasten	52	45	-8
Jaarlijks onderhoud	119	104	-14
Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
Subtotaal	171	149	-22
C. Civieltechnische kunstwerken programma 2			
Kapitaallasten	51	41	-9
Jaarlijks onderhoud	138	123	-14
Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	0
Subtotaal	286	262	-24
D. Verkeersregelinstallaties programma 2			
Kapitaallasten	36	35	-1
Jaarlijks onderhoud	80	69	-11
Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0

Jaarrekening 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	
	Subtotaal	116	104	-12
E. Speelplaatsen programma 1	Kapitaallasten	23	23	0
	Jaarlijks onderhoud	94	83	-11
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	117	105	-11
F. Waterwegen programma 1	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	158	183	26
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	0
	Subtotaal	289	315	26
G. Groen incl. sportvelden programma 1 & 4	Kapitaallasten	195	192	-2
	Jaarlijks onderhoud	985	835	-150
	Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	0
	Subtotaal	1.552	1.399	-152
H. Riolering programma 2	Kapitaallasten	821	787	-34
	Jaarlijks onderhoud	351	249	-103
	Groot onderhoud / storting voorziening	203	203	0
	Subtotaal	1.375	1.239	-136
I. Accommodaties programma diverse	Kapitaallasten	2.051	1.992	-58
	Jaarlijks onderhoud	219	198	-21
	Groot onderhoud / storting voorziening	675	675	0
	Subtotaal	2.944	2.865	-79
J. Kunstwerken programma 4	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	3	4	1
	Groot onderhoud / storting voorziening	18	18	0
	Subtotaal	21	22	1
Totaal		8.773	8.165	-608

4.2.4 Financiering

Inleiding

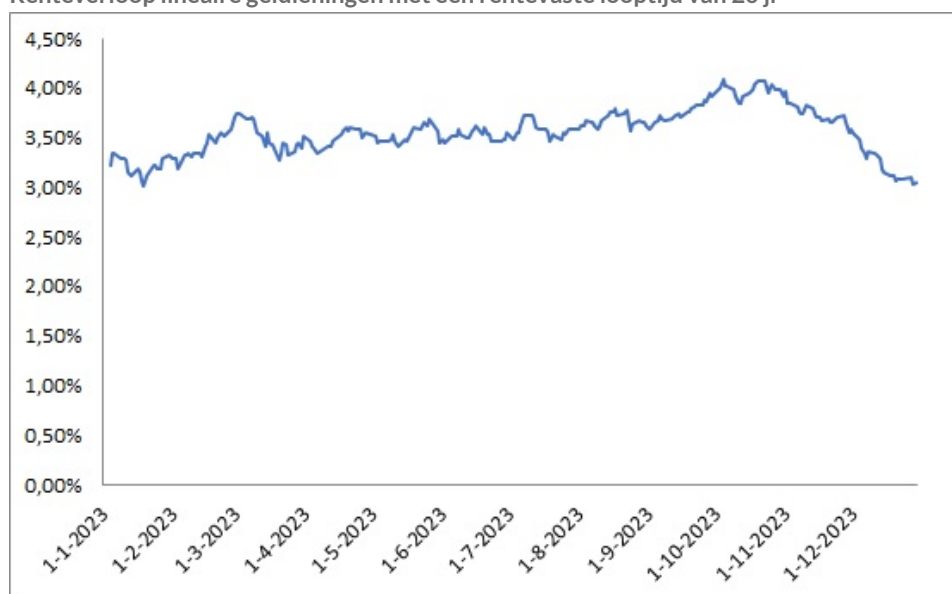
In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2022 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Oegstgeest.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste- en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2023 uitgekomen op 3,56 %. In 2022 was de gemiddelde rente 2,25%. De rente was over het gehele jaar stabiel, met een lichte daling tegen het einde van het jaar.

Renteverloop lineaire geldleningen met een rentevaste looptijd van 20 jr

De geld- en kapitaalmarkt is in 2023 sterk beïnvloed door de hoge inflatie.

De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. Onder druk van de hoge inflatie is de herfinancieringsrente in 2023 zes maal verhoogd, van 2,5% naar 4,5%. De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2023 eveneens zes keer verhoogd, naar in totaal 4,0 %, met als gevolg fors hogere rentetarieven op (kas)geldleningen met een korte looptijd.

De rente op de kapitaalmarkt (=langlopende financiering) is, ondanks het ECB beleid, redelijk stabiel gebleven. Dit is een signaal dat de marktpartijen verwachten dat de hoge rente, die de ECB nu hanteert, van relatief korte duur zal zijn. Het is de verwachting dat de rente binnen een aantal jaar weer zal gaan dalen, dat is terug te zien in de rentetarieven op langlopende leningen.

Kader en ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

Beleidskaders treasury

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2024.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2023 weergegeven:

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2023	-12.832	6.029	18.860
tweede kwartaal 2023	-12.927	6.029	18.956
derde kwartaal 2023	-19.768	6.029	25.796
vierde kwartaal 2023	-18.830	6.029	24.859

De netto vlottende schuld betreft de leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar gecorrigeerd voor de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal betreft het gemiddelde van de drie standen telkens op de eerste dag van de maand.

In geen van de vier kwartalen over 2023 is de kasgeldlimiet overschreden.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2023 weergegeven:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm		
Omschrijving	2022	2023
Begrotingstotaal	60.899	70.927
Wettelijk percentage	20%	20%
Renterisiconorm	12.180	14.185
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	6.070	6.595
Ruimte onder renterisiconorm	6.110	7.590
Het begrotingstotaal is bepaald op basis van de som van de lasten en de toevoegingen aan de reserve, zoals vermeld in de primitieve begroting.		

Over 2023 is de renterisiconorm niet overschreden.

Financiering

De ontwikkeling van de leningenportefeuille staat in onderstaande tabel.

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling leningenportefeuille	Bedrag
Stand per 1 januari 2023	60.732
Nieuwe leningen	
Reguliere aflossingen	6.595
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2023	54.137

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten aan de programma's maakt de gemeente Oegstgeest gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen met een percentage van 0,60%. De werkelijke rentelasten betreffen het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen en verstrekte geldleningen.

Door toepassing van de rente-omslagmethode worden de rentelasten aan de hand van de stand van de investeringen per 1 januari van het verslagjaar toegerekend aan de prestaties in de programmabegroting. De achterliggende gedachte is hierbij dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast te groot wordt, dan dient de gehanteerde omslagrente aangepast te worden.

Hieronder een overzicht van het renteresultaat:

Renteresultaat

		2023
Renteresultaat ¹		
a De externe rentelasten	1.018	
b De externe rentebaten	634	
Saldo rentelasten en rentebaten		385
c1 De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-20	
c2 De rente van projectfinanciering richting het taakveld	-	
c3 De rentebaat van doorverstrekte leningen richting het taakveld	-	
Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-20
d1 Rente over eigen vermogen	-	
d2 Rente over voorzieningen	-	
Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		404
Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		447
Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		-43

1) Bedragen x € 1.000

Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat er een renteresultaat.

Het gerealiseerde renteresultaat van € 43.000 voordeel betekent dat de gehanteerde omslagrente van 0,60% hoger is dan het werkelijke percentage. Er wordt € 43.000 meer rente doorberekend naar de activa, dan dat er daadwerkelijke aan rente wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat een reëel rentepercentage wordt toegerekend aan de activa.

Schatkistbankieren

We bewaken dat de roodstand op het rekeningcourant het maximum niet overschrijdt en niet tot kosten leidt. Gedurende 2023 zijn de overtollige middelen afgestort in 's Rijks schatkist om binnen de gestelde doelmatigheidsdrempel te blijven. Conform de vereisten in het BBV (art 52c) is in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat de gemeente Oegstgeest buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is onze huisbankier. Daarnaast hebben wij één bankrekening bij de ING bank (in gebruik bij het Sociaal Domein). We onderhouden de relaties met financiële instellingen, gericht op het aantrekken van financiering (kort- en langlopende leningen). Wij streven naar marktconforme condities of gunstiger voor de financiële diensten die wij afnemen.

4.2.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Gemeente Leiden - centrumgemeente

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio: we maken steeds meer gebruik van elkaars expertise. Vanaf 2023 doen we dat op bedrijfsvoeringsgebied via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio: de gemeente Leiden voert de dienstverlening uit die Servicepunt71 daarvoor uitvoerde. Het eerste jaar van de transitiefase (die tot 2025 duurt) is succesvol verlopen. Collega's, contracten, applicaties etc. zijn zonder noemenswaardige problemen overgedragen en ingebed in de Leidse organisatie.

In de transitiefase borduren we nog voort op de afgesproken dienstverlening zoals die onder Servicepunt71 gold omdat de meeste aandacht en energie naar de transitie zelf gaat. De dienstverlening is op peil gebleven.

Een belangrijk ontwikkelpunt is het verder versterken van de nabijheid en zichtbaarheid van IDA bij de partners. Hiervoor is vanuit het relatiemanagement nagedacht hoe we dit vanaf 2024 gaan inrichten en welke overlegvormen daarbij horen. Met de regiogemeenten is ook nagedacht hoe de nieuwe manier van samenwerken vorm krijgt bij gezamenlijke besluitvorming.

Ook zijn het afgelopen jaar stappen gezet om een Strategisch Plan Bedrijfsvoering Leidse regio te maken. In 2023 is met twee bijeenkomsten het samenspel tussen cluster IDA en zijn business partners (waaronder de partnergemeenten) verkend. De strategische thema's zijn geïdentificeerd. Deze worden uitgewerkt in de strategische bedrijfsvoeringsagenda. De strategische bedrijfsvoeringsagenda vormt straks, samen met de verbeter- en ontwikkelagenda, de inhoud van het strategisch plan.

We hebben ten aanzien van de reguliere dienstverlening geen extra kosten gemaakt buiten de vooraf bepaalde lumpsum en de risicobijdrage. In 2024 is de voorbereiding van de tweede dienstverleningsovereenkomsten tussen centrumgemeente en partnergemeenten vanaf 1 januari 2025 met goede nieuwe afspraken hebben die invulling geven aan de doelen van de andere vorm van samenwerking. We betrekken de raad hier nadrukkelijk bij.

Personeel & organisatie (HRM)

Formatie en bezetting

De formatie en bezetting is per 31 december 2023 als volgt:

Afdelingen/teams	Vastgestelde formatie 31 december 2023	Bezetting 31 december 2023
Directie en Control	2,00	2,00
Team Bestuur, Strategie en Bedrijfsvoering	21,71	18,64
Team Publiekszaken & Klantcontact	17,55	17,87
Team Maatschappij	31,61	30,01
Team Ruimte	23,13	21,39
Team Beheer en Onderhoud	58,71	51,00
Totaal	154,71	140,91

In algemene zin is de formatie met bijna 2 fte gestegen in 2023 t.o.v. 2022 (153 fte). De bezettingsgraad van 91% is met peildatum 31-12-2023 licht gestegen t.o.v. een jaar eerder (89%).

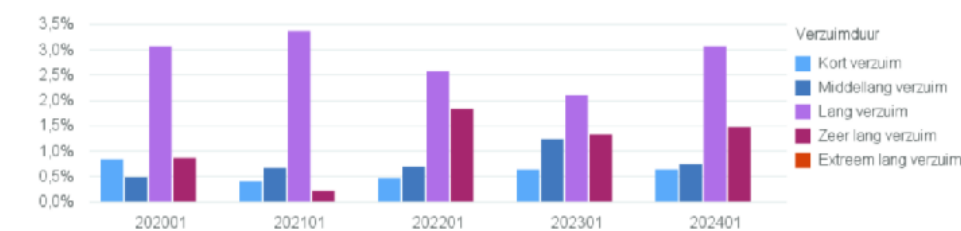
De verhouding tussen vaste en flexibele medewerkers is teruggebracht van 22,6% in 2022 naar 14,8% in 2023.

Strategische beleidsfuncties, technische functies, groenbeheerders en specialistische functies blijven lastiger te werven. Waar mogelijk wordt geïnvesteerd in het doorontwikkelen van de huidige medewerkers naar deze functies.

Daarnaast zijn in 2023 diverse maatregelen getroffen om de aantrekkelijkheid van Oegstgeest als werkgever te vergoten, zoals het verbeteren van de werkplekken, het stimuleren van de samenwerking en elkaar ontmoeten door prettige ontmoetingsplekken en voorzieningen te creëren, het actualiseren van het inwerkprogramma en opleidingsplan en het aanbieden van thuiswerkvoorzieningen. Aantrekkelijk werkgeverschap maakt inmiddels onderdeel uit van onze organisatievisie 'Organisatiekracht: een visie op samenwerking en groei', waarvoor in 2024 concrete projecten zijn benoemd. Zo werken we aan een prettige werkomgeving en -sfeer, versterken we waar we goed in zijn en zijn wij steeds beter voorbereid op de ontwikkelingen die op ons af komen.

Verzuim en gezondheid

Verzuimduurklasse

Verzuim %	202001	202101	202201	202301	202401
Kort verzuim (001-007 dagen)	0,8%	0,4%	0,5%	0,6%	0,6%
Middellang verzuim (008 - 042 dagen)	0,5%	0,7%	0,7%	1,2%	0,7%
Lang verzuim (043 - 365 dagen)	3,1%	3,4%	2,6%	2,1%	3,1%
Zeer lang verzuim (366 - 730 dagen)	0,9%	0,2%	1,8%	1,3%	1,5%
Extreem lang verzuim (730 dagen en meer)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	5,3%	4,7%	5,6%	5,3%	5,9%

In 2023 is het ziekteverzuim gestegen van 5,3% in 2022 naar 5,9% in 2023. Dit komt door een stijging van het langdurig verzuim (43 dagen - 365 dagen). Het zeer lang verzuimpercentage stijgt licht ten opzichte van eerdere jaren en bevindt zich nog ruim binnen de benchmark van andere gemeentes (dit is 6,3% in het eerste half jaar van 2022, het tweede half jaar is nog niet bekend).

Regionale HRM-projecten

Binnen de regiogemeenten is er met name gewerkt aan de projecten 'Arbeidsmarktstrategie', 'Vitaliteit, Arbo & Gezondheid' en 'Hybride Werken'. Naast deze regionale projecten is er gezamenlijk opgetrokken in het stemadvies en implementatie van de wijzigingen van de Cao Gemeenten en doorontwikkeling van de Strategische Personeelsplanning (SPP).

Informatievoorziening en ICT

De IV-organisatie ontwikkelt zich continu. In 2023 heeft de focus gelegen op het beter op orde brengen van de basis ten behoeve van verbeterde dienstverlening aan de partnerorganisaties. Er is geïnvesteerd in een stabiele en vereenvoudigde ICT-omgeving. Dit is het fundament onder de IV-organisatie en drijft de digitalisering van de gemeenten.

In 2023 is gewerkt aan vele regionale informatievoorzieningsprojecten. Enkele voorbeelden: de nieuwe aanbesteding van het financieel en inkoopstelsel is opgestart. De implementatie van RIS-BIS is voortgezet en wordt naar verwachting in de eerste helft van 2024 met vertraging afgerond. Maar ook aan de suite sociaal domein, het digitaal stelsel Omgevingswet en de telefoonomgeving is gewerkt.

Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd waar de organisaties niks van merken, maar die er wel voor zorgen dat iedereen kan blijven werken. Denk hierbij aan projecten die ervoor zorgen dat onze apparatuur en software wordt vervangen of ge-upgrade. Tevens zorgt dit ervoor dat we blijven voldoen aan de privacy wetgeving en de AVG en dat we minder vatbaar zijn voor digitale aanvallen van buitenaf.

We hebben ook in 2023 gewerkt aan het grip krijgen en houden op deze vaak complexe projecten. De lessen uit de eerste aanbesteding van het financieel en inkoopstelsel hebben we ter harte genomen, en nemen we mee in nieuwe projecten. In 2023 is ook een strategisch portfolio opgesteld dat de basis is voor de uitvoering van IV-projecten in 2024 en verder. Een van de uitgangspunten is eerst afronden van projecten voordat nieuwe projecten worden opgestart.

Onze ervaringen met ICT laten zien dat er kansen zijn om de dienstverlening op dit gebied te verbeteren. Er is met enige regelmaat uitval van systemen. Onze collega's van ICT leveren hierbij goede en snelle ondersteuning. Tegelijkertijd is er een schaarste aan personeel op de arbeidsmarkt. Dit belemmerde de Centrumregeling in 2023 om verbeteringen op het gebied van processen en op basis ICT-voorzieningen door te voeren zoals gewenst. IN 2023 hebben wij zelf gewerkt aan het verbeteren van de dienstverlening op het gebied van ICT door strakker te sturen op het oppakken van issues. Wij realiseren ons hierbij dat IDA ook afhankelijk is van leveranciers.

Datamanagement

Gemeenten in de regio hebben de wens om meer datagedreven te werken. Het thema Digitale transformatie is één van de thema's uit de strategische bedrijfsvoeringsagenda van de Centrumgemeente. In 2023 heeft Oegstgeest geen prioriteit gegeven aan projecten op het gebied van datagedreven werken.

Privacy en informatiebeveiliging

Op basis van onze Strategie Digitale Veiligheid 2021-2024 hebben we in 2023 aan de volgende onderwerpen gewerkt.

We hebben Cyberweerbaarheid en privacybewustzijn vergroot door bewustwordingssessies, bijvoorbeeld bij de introductie van nieuwe medewerkers. Daarnaast hebben we cursussen aangeboden via e-learning. Ook werden phishingtests uitgevoerd. Alle teams hebben het spel Spion op je Pad gespeeld om de privacybewustwording te vergroten.

Om te voldoen aan de BIO (Baseline informatieveiligheid overheid) en de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) toetsen we projecten op het verwerken van persoonsgegevens en de beveiliging van gegevens. Daar waar nodig worden ook DPIA's (Data protection impact assessments) uitgevoerd. Het uitvoeren van DPIA's op privacygevoelige processen blijft een speerpunt.

Om de beveiliging van systemen op orde te houden hebben we in 2023 extra software aangeschaft om onze systemen op locatie en in de cloud beter te beveiligen en te monitoren. We zijn gestart met het vernieuwen van onze beveiligingssystemen zodat we beter in staat zijn cyberdreiging te detecteren en adequaat daarop te reageren.

In 2023 zijn we gestart met het project BCM (Business Continuity Management) met als doel continuïteitsplannen te maken voor de meeste kritische processen binnen de gemeente. Deze worden voor de gemeente Leiden gemaakt maar worden door alle gemeenten in de Leidse regio gebruikt, omdat we gebruik maken van dezelfde applicaties.

Digitalisering en zaakgericht werken

De in 2022 gestarte regionale inzet van registratoren is sinds 2023 vaste praktijk zodat achtervang gewaarborgd is. Kwaliteitszorg door medewerkers stond in het teken van structurele controles in het informatiebeheersysteem (en contacten daarover met zaakbehandelaren) en werkzaamheden ten behoeve van de papieren archieven. De verwachting is dat de ruimte voor kwaliteitszorg in 2024 zal toenemen.

De digitalisering van van het bouwarchief vanaf 2010 loopt vertraging op en wordt in 2024 voortgezet. In afstemming met ELO wordt er voor zorggedragen dat deze dossiers met behulp van de juiste metadata worden ontsloten en daarmee, net als de dossiers van voor 2010, eenvoudiger beschikbaar zijn.

In 2023 is er een koppeling tussen de systemen die voor WMO, en Werk en Inkomen worden gebruikt met het zaakstelsel. Hierdoor zijn alle stukken te raadplegen in het centrale informatiesysteem en kan er tegelijk gewerkt blijven worden in de eigen taakspecifieke applicaties.

In 2023 is gestart met de uitfasering van een e-mailarchiefsysteem om te voldoen aan de AVG. De daadwerkelijke uitvoering wordt in 2024 afgerond.

Juridische kwaliteitszorg

In 2023 is een LEAN-traject gestart om de (tijdigheid van) bezwaarbehandeling bij de Regionale Commissie Bezwaarschriften te verbeteren. Samen met de gemeente Leiden onderzoeken wij welke procesverbeteringen kunnen worden doorgevoerd om onze gezamenlijke dienstverlening te optimaliseren. In 2024 zullen de bevindingen worden

opgeleverd en uitgevoerd. Als onderdeel van het LEAN-traject is een dashboard ingericht dat de doorlooptijd van verschillende soorten bezwaarzaken monitort.

Juridische zaken

Open en Toegankelijke Overheidsinformatie

Het project OTO houdt zich bezig met de invoering en toepassing van drie wetten. Deze wetten hebben met elkaar gemeen dat zij zorgen voor een transparante en toegankelijke overheid. Het gaat om de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet digitale overheid (Wdo). Het betreft een regionaal project dat ook in 2023 diverse stappen heeft gezet om te zorgen voor een goede invoering van deze wetten in de organisatie. Zo is een, op het projectplan gebaseerd, uitvoeringsplan vastgesteld. Dit uitvoeringsplan brengt in kaart welke verschillende stappen de komende tijd gezet moeten worden, voorzien van een tijdsplanning. Ook is in 2023 veel aandacht besteed aan het geven van voorlichting over het project, zowel aan de ambtelijke organisatie als aan bestuurders. In 2023 is besloten dat ook de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) onder het project komt te hangen. Hiervoor wordt in 2024 een aparte projectleider aangenomen.

Verantwoording ten aanzien van de rechtmatigheidsevaluatie

Bij de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer wordt aandacht geschonken aan de drie (rechtmatigheids)criteria: het begrotingscriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium en het voorwaardencriterium. In de kadernota 2023 van de commissie BBV is nader beschreven welke aspecten in de bedrijfsvoeringsparagraaf moeten worden opgenomen:

1. Indien het totaal van de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden, ieder afzonderlijk) ten aanzien van begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens komen, wordt aangegeven welke beheersingsmaatregelen zijn getroffen om in de toekomst tekortkomingen in de rechtmatigheid te voorkomen;
2. Bevindingen die boven de rapporteringsgrens (€ 100.000) vallen die college en raad met elkaar door middel van het "intern controleprotocol" hebben afgesproken;
3. Bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn om de raad over te informeren (formele rechtmatigheidsfouten). Hierbij kan worden gedacht aan de volgende omstandigheden:
 - De normen uit de gids proportionaliteit worden veelvuldig niet nageleefd of worden slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd;
 - Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen.

Genomen beheersingsmaatregelen ten aanzien van geconstateerde afwijkingen

We hebben vastgesteld dat de geconstateerde fouten onrechtmatigheden (als gedefinieerd in de Kadernota Rechtmatigheid) het door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid heeft overschreden. Dit geldt niet voor de door ons geconstateerde onduidelijkheden.

We gaan nu in op de geconstateerde afwijkingen en de daarbij genomen beheersingsmaatregelen.

Onrechtmatige aanbesteding - € 236.000

Er heeft een meervoudige onderhandse aanbesteding plaats gevonden voor de inhuur van een projectleider. Aanvankelijk was de overeenkomst 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023 waarbij de optie aanwezig was tot verlenging. De opdracht is uiteindelijk ook verlengd, echter is bij de raming van de verlenging niet rekening gehouden met nog te ontvangen inkoopfacturen voor de werkzaamheden die al waren uitgevoerd. De verlenging van de overeenkomst was zodoende op een onjuiste raming gebaseerd. Zowel Team Contractadvies en Inkoopadministratie van de gemeente Leiden als de budgethouder zullen er in de toekomst gezamenlijk voor waken dat de raming wordt opgesteld op basis van de juiste informatie en gegevens.

Budgetoverschrijding lasten doordat budget niet opnieuw was aangevraagd - € 111.000

In programma 5 is sprake van een overschrijding van de lasten doordat werkzaamheden in het boekjaar 2023 zijn uitgevoerd terwijl het budget aanvankelijk was geraamd in het boekjaar 2022. De financieel adviseur zal in de toekomst waken dat een onuitgeput budget in de voorjaarsnota alsnog wordt aangevraagd, indien dit nodig is. Dit om een overschrijding te voorkomen.

Bevindingen die boven de rapporteringsgrens vallen

In deze paragraaf moet een nadere toelichting worden gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, maar waarbij het totaal aan afwijkingen niet de verantwoordingsgrens heeft overschreden. Voor deze bevindingen geven we aan welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Doordat het totaal aan fouten de verantwoordingsgrens heeft overschreden, zijn de bevindingen en de daarbij genomen beheersingsmaatregelen eerder al omschreven.

Bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn om te vermelden

We hebben geen bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn.

Collegeonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

Bij de vaststelling van de Financiële verordening 2023 heeft de raad bepaald dat in de begroting jaarlijks een planning van dedoelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken die het college uitvoert wordt opgenomen. In de Jaarrekening doen we verslag van de onderzoeken. Voor 2023 stonden de volgende onderzoeken op de rol:

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit): de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

Clienttevredenheidsonderzoek Wmo. Resultaat te vinden op: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein/2--wmo>

4.2.6 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat we beschikbaar hebben gesteld en dat niet verhaalbaar is. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat we in principe ook in eigen beheer kunnen doen. We mandateren die verbonden partijen als het ware, maar houden wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het vraagstuk 'grip op regionale samenwerking' ten aanzien van verbonden partijen in het bijzonder staat hoog op de agenda van gemeenteraad, college en onze interne organisatie. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Waar logisch en waardevol breiden we de regionale samenwerking uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. Binnen de Leidse regio willen we inzetten op samenwerking met andere gemeenteraden voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. We zetten ons in om samenwerkingsverbanden die elkaar overlappen zoveel mogelijk te stroomlijnen en dubbelingen te voorkomen, waarbij we ook kijken naar wat lokaal kan.
- De Nota verbonden partijen geactualiseerd en vastgesteld in de raad van 23 maart 2023. De Nota verbonden partijen ondersteunt bij het maken van afwegingen over deelname aan een verbonden partij en het in kaart brengen van financiële, bestuurlijke, juridische en andere risico's. De nota geeft ook uitgangspunten voor het onderhouden van de relatie en de beëindiging van de participatie in een verbonden partij.
- Elk voorjaar kan de gemeenteraad een zienswijze uitbrengen op de ontwerpbegrotingen van verschillende Gemeenschappelijke Regelingen. Dit gebeurt volgens een uniform format. Besluitvorming over het vaststellen van de zienswijzen vindt zoveel mogelijk gelijktijdig plaats.
- Een middel om te sturen op de financiële kant van GR'en is de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden (FKGR). Met deze uniforme financiële taakstellende uitgangspunten dienen alle GR'en rekening te houden bij het opstellen van hun nieuwe begroting.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad. De gemeenteraad dringt in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen. Hiervoor heeft de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting 2024 dan ook een motie aangenomen. In de motie roept de raad op om de lasten niet meer te laten stijgen dan 5% in 2025 ten opzichten van de begrotingen 2024. Deze oproep heeft het college eind 2023 dan ook kenbaar gemaakt in de bestuurlijke overleggen van de betrokken GR'en. Ze heeft dit ook breed gecommuniceerd met alle betreffende gemeenteraden en hun afvaardiging in de besturen van de GR'en.
- Regelmatig ontvangt de gemeenteraad een mondelinge of schriftelijke terugkoppeling door portefeuillehouders van bestuurlijke overleggen van samenwerkingsverbanden. Ook nemen de GR'en zelf initiatief om de raden meer te betrekken, bijvoorbeeld door themabijeenkomsten of door de raden tijdig in de gelegenheid te stellen inbreng te geven voor de kadernota.
- De commissie Regiozaken houdt zich bezig met strategische hoofdlijnen van regionale samenwerking. Daarnaast bespreekt deze commissie de ontwikkelingen in de Leidse regio.

Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage Oegstgeest	
	x € 1.000	
	begroot 2023	werkelijk 2023
1. Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands-Midden (RDOG HM)	1.668	1.629
2. Holland Rijnland Samenwerkingsverband	334	334
3. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	550	563
4. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.421	1.421
5. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	61	61
6. Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	376	407
7. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	184	184
8. Nv Bank Nederlandse Gemeenten	n.v.t.	n.v.t.
9. Alliander nv	n.v.t.	n.v.t.
10. Dunea nv	n.v.t.	n.v.t.
11. Vof Oegstgeest aan de Rijn	n.v.t.	n.v.t.
12. Stichting Leiden Bio Science Park	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	4.594	4.599

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	Hecht (voorheen RDOG), met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 18 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Een lid komt uit de gemeente Oegstgeest. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 7 leden.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners en kinderen. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	5.889	631
	Vreemd vermogen	33.780	38.346
	Resultaat		-3.919
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet de GGD, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur		

2 Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerrecht)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR)		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor dertien gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio om de kwaliteit van wonen, werken, ondernemen en recreëren van burgers, bedrijven en instellingen in het gebied te bevorderen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 26 leden waarvan 2 leden afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 7 leden en vanuit de Leidse regio is de gemeente Leiden vertegenwoordigd met 2 leden.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	1.609	1.377
	Vreemd vermogen	43.820	34.576
	Resultaat		387
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Daarnaast is in 2022 het Werkprogramma 2022-2026 vastgesteld, waarin de activiteiten die Holland Rijnland de komende vier jaar wil oppakken worden behandeld. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Per 1 januari 2023 is de jeugdhulp ondergebracht in de GR Service Organisatie Zorg (voormalige TWO Jeugdhulp). Het regionaal investeringsfonds had initieel een looptijd tot en met 2022. De looptijd van het project Rijnlandroute en van het Groenprogramma is verlengd tot en met 2024. De looptijd van het HOV-netwerk ZHN en Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek is naar aanleiding van de tussenevaluatie uit 2020 verlengd tot 2027. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 1 Natuur en landschap, Programma 2 Verkeer en infrastructuur, Programma 3 Wonen en werken & Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningsverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuvadvises aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. De stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit 5 leden, geen van hen komt uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptcijfers)
	Eigen vermogen	1.484	2.498
	Vreemd vermogen	13.796	14.140
	Resultaat		753
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Het bestuur van de ODWH werkt aan een nieuwe ontwikkelrichting van de dienst. Meer informatie: www.odwh.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 1 Natuur en landschap		

4

Veiligheidsregio Holland Midden

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Veiligheidsregio behartigt, op grond van de vastgestelde gemeenschappelijke regeling, de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> • De brandweezorg. • Het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer. • De geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. • De multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. • De samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding. 		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. De 19 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, de burgemeester van de gemeente Leiden. Per september 2022 is de burgemeester van Oegstgeest ook lid van het Dagelijks Bestuur.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van een binnenregionale verdeelsleutel (de Cebeon-norm).		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	5.724	n.n.b.
	Vreemd vermogen	68.319	n.n.b.
	Resultaat		n.n.b.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	<p>In 2022 is, na consultatie van alle gemeenteraden, het Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 door het Algemeen Bestuur van de VRHM vastgesteld. Dit vormde de basis voor het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027 welke in november 2023 in de commissie is besproken en in maart 2024 zal worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRHM.</p> <p>Een nieuw onderdeel aan de Veiligheidsregio in 2025 is de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR)-component. Tot 2025 maakte deze component deel uit van de bijdrage aan Hecht. Door de uitvoering van de taak Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) is er een relatie tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden (beleid) en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (uitvoering).</p> <p>Meer informatie: www.vrhm.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur</p>		

5

Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats	Voorhout		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert de KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang	Het Rijk subsidieert, per geïndiceerde WSW deelnemer, de Sociale werkvoorziening. Deze subsidie is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal. De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de GR.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	5.012	4.736
	Vreemd vermogen	2.160	2.595
	Resultaat		288
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	<p>De gemeente Oegstgeest neemt - net als Wassenaar - deel aan de module WSW-oud. Dit is het geval sinds er bij een reorganisatie in 2018 een modulesysteem is ingevoerd. De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR KDB heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR KDB.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur</p>		

6 Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de Woz-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in de begroting opgenomen verdeelsleutel. De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	781	1.446
	Vreemd vermogen	16.205	11.196
	Resultaat		-665
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'. Bij de ontwikkelingen en groei moet indachtig gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die 'dienend' is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 5 Bestuur & Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen		

7 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerde jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	0	163
	Vreemd vermogen	12.725	7.047
	Resultaat		163
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De SOZ is vanaf 2023 een zelfstandige GR (eerder werden deze taken binnen HR opgepakt). Vanaf 2024 breidt de dienstverlening van de SOZ uit omdat de gemeente Voorschoten zich aansluit bij de Holland Rijnland regio ten behoeve van de inkoop specialistische jeugdhulp. Daarnaast wordt de deelname van de gemeente Kaag en Braassem in dit samenwerkingsverband uitgebreid. Deze GR heeft een relatie met: programma 4 sociale infrastructuur		

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten												
Vestigingsplaats	Den Haag												
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap												
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.												
Bestuurlijk belang	De raad van bestuur en de directie bestaan beide uit drie leden waarvan geen leden afkomstig zijn uit Oegstgeest. De gemeente is aandeelhouder.												
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest heeft 46.059 aandelen in de BNG tegen een nominale waarde van € 2,50. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. De BNG is een nv. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.												
Kerncijfers	<table><thead><tr><th>Bedragen x € 1.000</th><th>1-1-2023</th><th>31-12-2023</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.615.000</td><td>4.721.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>107.459.000</td><td>110.819</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>254.000</td></tr></tbody></table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000	Vreemd vermogen	107.459.000	110.819	Resultaat		254.000
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000											
Vreemd vermogen	107.459.000	110.819											
Resultaat		254.000											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.												
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen												

9	Alliander nv												
Vestigingsplaats	Arnhem												
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap												
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Alliander brengt een open en duurzame energiemarkt dichterbij.												
Bestuurlijk belang	De raad van bestuur bestaat uit drie leden, waarvan er geen afkomstig zijn uit Oegstgeest. De gemeente Oegstgeest is aandeelhouder.												
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 tegen een nominale waarde van € 5. Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd. Conform onze waarderingsgrondslagen staan de aandelen op de balans tegen kostprijs ad € 160.048. Jaarlijks keert Alliander circa 42% van het resultaat uit in dividend aan de aandeelhouders. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de N.V.												
Kerncijfers	<table><thead><tr><th>Bedragen x € 1.000</th><th>1-1-2023</th><th>31-12-2023</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.570.000</td><td>4.749.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>6.122.000</td><td>6.897.000</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>267.000</td></tr></tbody></table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000	Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000	Resultaat		267.000
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000											
Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000											
Resultaat		267.000											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.												
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen												

10	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan ruim 1,3 miljoen klanten goed en betrouwbaar drinkwater, in het westelijk deel van Zuid-Holland.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit één lid dat niet afkomstig uit Oegstgeest. De gemeente is aandeelhouder.		
Financieel belang	De gemeente heeft 73.286 aandelen tegen een nominale waarde van € 5. In 2018 is het aandelenbezit uitgebreid op basis van het inwoneraantal. Conform onze waarderingsgrondslagen staan de aandelen op de balans tegen kostprijs ad € 315.404. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de nv. Dunea keert geen dividend uit.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	251.601	n.n.b.
	Vreemd vermogen	371.196	n.n.b.
	Resultaat		n.n.b.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Website	www.dunea.nl		
Overige informatie	Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen		

11	Vof Oegstgeest aan de Rijn		
Vestigingsplaats	Oegstgeest		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner BPD op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	0	n.n.b.
	Vreemd vermogen	5.382	n.n.b.
	Resultaat		n.n.b.
Risico's	Er zijn materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden. Er wordt een risicodekking opgenomen in de Risicoreserve Grondexploitaties. Dit wordt gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitaties. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. De uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: Programma 3 Wonen en economie		

Stichtingen

12	Stichting Leiden Bio Science Park		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Stichting		
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter-) nationale bedrijven.		
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting. Uiteindelijk gaan de leden van het bestuur over naar de Raad van Toezicht.		
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.		
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.		
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Deze stichting heeft een relatie met: Programma 3 Wonen en economie		

4.2.7 Grondbeleid

Algemeen

Het kader voor ons grondbeleid zijn de nota's Grondbeleid en Grondprijzen. In de nota Grondbeleid staan de instrumenten en de strategie die wij gebruiken. Vigerend beleid voor 2023 is de in 2012 vastgestelde Nota Grondbeleid, met technische wijzigingen vastgesteld in 2017, en de in 2022 vastgestelde Grondprijzenbrief 2022-2023. Grondtransacties en grondexploitaties (meerjarig programma grondexploitaties) voeren we uit volgens dit beleidskader. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten, die we afsluiten op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Begin 2024 is er nieuw grondbeleid vastgesteld.

Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten. Daarom heeft het er ook een grote invloed op. De in deze programma's en projecten geformuleerde ambities leiden altijd in een vraag naar ruimte. En daarmee in een vraag naar verdeling van grond. Het grondbeleid richt zich op de grondmarkt - waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht.

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties zijn voor 2023 de volgende doelstellingen geformuleerd:

- In onze grondpolitiek zijn wij faciliterend. Door kaders te stellen bewaken wij het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzennota.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de Grondprijzenbrief 2022-2023, waarbij we bij de definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen.

Ontwikkelingen 2023

In Oegstgeest aan de Rijn gaat de realisatie van woningen gestaag door. In 2023 is de openbare ruimte in het noordelijke deel gereed gekomen en overgedragen aan de gemeente. In het zuidelijk deel zijn 114 woningen opgeleverd; de bouw van de appartementen in het zuidelijk deel start begin 2024. Vooralsnog gaan we uit van afronding van het project eind 2024. Omdat een aantal investeringen in de gemeentelijke grondexploitaties samenhangen met de ontwikkeling van woningen door de Universiteit Leiden is het niet zeker dat dit haalbaar is. We hebben de einddatum bijgesteld naar 2025.

In Rijnvaart zijn alle woningen opgeleverd en is ook het openbaar gebied gereed. In Buitenplaats Rijnweide zijn de woningen, de uitbreiding van de school en het zorgcentrum opgeleverd. Het woonrijp maken en de inrichting van de parkstrook is grotendeels gereed en wordt in 2024 afgerond. De sanering van de sloepenhaven is begin 2023 afgerond. Over de ontwikkeling van het horecakavel zijn de ondernemer en de gemeente in gesprek.

In 2023 zijn enkele percelen aangekocht om aanpassingen aan de kruising Rijnsburgerweg-Langenakker te kunnen realiseren.

Financiële positie

2022

In de jaarrekening 2022 stond het volgende over de financiële positie van de grondexploitaties:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2022	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-1.602.000	9.043.000	6.818.000	-623.000	1.000.000

Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2023): -2.225.000

Stand van de voorziening

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde: 634.000

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde: 0

Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang: 1.470.000

Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 30.000 470.000

2023

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. Door extra saneringskosten, extra maatregelen, forse prijsstijging en vertraging is het resultaat afgenomen. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de eind 2023 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2023	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-913.000	8.422.000	6.898.000	-611.000	700.000

Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2024): -1.524.000

Stand van de voorziening

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde: 618.000

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde: 0

Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang: 700.000

Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 562.000 0

Het verwachte verlies van € 618.000 wordt afgedekt in een voorziening.

Voor Nieuw Rhijngeest restgebieden is de grondexploitatie negatief. Het verlies wordt gedekt in de voorziening tekort Nieuw-Rhijngeest restgebieden.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw Rhijngeest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's voor zijn nog: hogere kosten bouw- en woonrijp maken door technische uitwerkingen, hogere saneringskosten door verspreid asbest, het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en vertraging.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar door voortgang van het werk. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp door prijsstijging en vertraging. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's. We hoeven hiervoor geen dekking meer te reserveren, omdat het saldo van de grondexploitatie voldoende hoog is om de risico's op te vangen.

We verlagen de stand in de Risicoreserve Grondexploitaties naar € 700.000.

De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% aangehouden.

Schuldpositie

Het saldo van de opgenomen onderhandse leningen bedraagt € 54,1 miljoen per 31-12-2023 (zie paragraaf Financiering). De netto schuldpositie per 31-12-2023 bedraagt circa € 41,2 miljoen (zie paragraaf weerstandsvermogen).

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 1,5 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

Tussentijdse winstneming

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties bedraagt circa € 0,6 miljoen (negatief) op eindwaarde. Tussentijdse winst is niet van toepassing.

Meerjarig programma grondexploitatie (MPG)

Het MPG geeft gedetailleerde informatie per afzonderlijke exploitatie en wordt in mei 2024 vastgesteld.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf geen grondexploitaties voert. De gemeente 'faciliteert' de grondexploitatie van derden door de ontwikkeling publiekrechtelijk mogelijk te maken (bestemmingsplan), randvoorwaarden voor de kwaliteit van de ontwikkeling op te stellen (beeldkwaliteit en technische kwaliteit van de openbare ruimte), het waar nodig treffen van voorzieningen in de openbare ruimte en het aanleggen van nutsvoorzieningen. De gemeente verhaalt deze kosten vervolgens op betrokkenen door een zogenoemde anterieure overeenkomst af te sluiten of een exploitatieplan op te stellen.

Kosten die de gemeente maakt in het kader van faciliterend grondbeleid en kan verhalen op derden, classificeren we als vordering op de gemeentelijke balans onder de overlopende activa.

4.2.8 Duurzaamheid

Algemeen

In 2023 hebben we in afwachting van de vormgeving van de LES doorgewerkt aan de structuur vanuit het voorgaande ambitiedocument en het uitvoeringsprogramma. Daarin stond een aantal structurele en doorlopende werkzaamheden, zoals het bijdragen aan de RES Holland Rijnland en het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio. Omdat we een uitbreiding van capaciteit hebben gehad zowel binnen het programma Duurzaamheid als voor Klimaatadaptatie heeft de focus gelegen op het inwerken van nieuw personeel en voorbereiden van een aantal projecten, ook ten uitvoering van SPUK middelen voor Energiearmoede en het Lokaal Isolatieprogramma.

In 2023 hebben we de effecten gezien dat het klimaat aan het veranderen is. We hebben een heel droog voorjaar gehad, gevolgd door een hele natte zomer. Hierdoor is de focus naast de energietransitie ook grotendeels terechtgekomen op omgaan met het veranderende klimaat. In februari is dan ook de Klimaatadaptatiestrategie vastgesteld en zijn we daarna aan de slag gegaan met de uitvoering daarvan. Met de uitbreiding in capaciteit hebben we ons over meer verschillende projecten en lijnen kunnen verdelen en hebben we ook binnen het programma Duurzaamheid een aantal uitvoerende werkzaamheden voor Klimaatadaptatie opgepakt. Zo heeft gemeente Oegstgeest in 2023 voor de eerste keer deelgenomen aan het NK-tegelwippen, en zijn er in totaal 6167 tegels opgegeven. Bewoners konden en kunnen ook in 2024 nog bij inlevering van tegels bij de gemeentewerf een bon ontvangen voor plantjes van de groene cirkel. Daarnaast hebben we in het najaar in winkelcentrum de Lange Voort bloembollen vanuit het bollenasiel in Leiden uitgedeeld. Ook hebben we in 2023 de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de motie regentonnen en het opzetten van een subsidie voor groene daken en gevels.

We zien tegelijkertijd dat er steeds meer integraal gewerkt wordt en dat duurzaamheid steeds meer onderdeel wordt van het werk ook binnen de andere teams. Zo wordt er bijvoorbeeld gekeken naar het toevoegen van duurzaamheidseisen aan de algemene aanbestedingsleidraden en voeren we intern vaker integraal overleg om koppelkansen op te halen en richting uitvoering te brengen. Zo is de Lange Voort heringericht, daar zijn de bestaande plantenvakken vergroot en extra plantenvakken toegevoegd om plaats te maken voor extra groen en bomen. Als onderdeel van onderhoud heeft Oegstgeest ook inheemse kruidenmengsels ingezaaid op verschillende grasvelden in Oegstgeest. Dit draagt bij aan het versterken van de biodiversiteit van de grond en onmiddellijke omgeving. Ook worden de aspecten energietransitie en klimaatadaptatie steeds meer meegenomen in de MJOP projecten. Zo is meer dan 80% van de inwoners bij project Oudenhof A vrijwillig meegegaan in het afkoppelen van hemelwater en aansluiten op het hemelwaterriool.

Energietransitie

In navolging van de RES 1.0 uit 2021 is er in 2023 een voortgangsbericht uitgestuurd waarin per thema (Energiebesparing, Warmte, Mobiliteit etc.) staat aangegeven hoever we gevorderd zijn ten opzichte van de doelstelling zoals in de RES 1.0 opgenomen. Daarnaast is er in schematische weergave aangegeven of we op koers liggen om die doelstellingen ook echt te halen. In oktober hebben alle gemeenten hun doelstellingen voor de mogelijkheden voor opwek van zon en wind moeten doorgeven, waarop er binnen Holland Rijnland is gekeken of die doelstellingen samen voldoende zouden zijn om het oorspronkelijke RES bod in stand te houden. Voor Oegstgeest is aangedragen dat er weinig opties zijn voor zon en wind op land en dat we ons vooral zullen focussen op zonne-opwek op kleine en grote daken en de opties voor solar carports.

Een andere structurele lijn die we in 2023 hebben aangehouden is het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio (WLR). In 2023 heeft de focus gelegen op de voortzetting van dit verband tot eind 2027. Na de zomer zijn de raden van de zes gemeenten daarmee akkoord gegaan. In het voorjaar is er nog een gezamenlijke raadinformatieavond in Naturalis georganiseerd om de raden bij te praten over het belang en de werkzaamheden van WLR. Daarnaast zijn er eind 2023 nog twee onderzoeken gestart; één naar eerlijke kostenverdeling van de verschillende bronnen tussen gemeenten en het andere in samenwerking met de RES naar rolneming en governance mogelijkheden in het kader van de nieuwe Wet Collectieve warmte (WCW). De conclusies hieruit zullen in 2024 nog verder verwerkt worden in vervolgstappen en onderzoeken. We hebben ook in 2023 verder gewerkt aan de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngeest. Daarvoor is nog een aantal bewonersavonden georganiseerd en hebben we een aantal nieuwsbrieven over de voortgang naar bewoners gestuurd. De warmteplannen lopen in Q1 2024 af. Het resultaat is een eerste verkenning van de mogelijkheden om de buurten aardgasvrij te maken. Er zal verder worden gewerkt aan uitvoeringsplannen voor de twee buurten. Via een enquête zal geëvalueerd worden hoe bewoners dit proces hebben ervaren en welke verbeterpunten zij zien voor het vervolg.

Ook op lokaal niveau zijn we bezig geweest met de voorbereidingen voor SpUk aanpakken voor Energiearmoede en de Lokale Aanpak Isolatie. Voor de SpUk Energiearmoede zijn we in november met de aanpak met Klimaatroute gestart. Binnen die aanpak komen minimaal alle bewoners met recht op energietoeslag in aanmerking voor een ontzorgingsaanpak waarbij ze aan huis energiebesparend advies ontvangen en nog bij datzelfde bezoek ook kosteloos een heel aantal kleine energiebesparende maatregelen geïnstalleerd krijgen. Naast deze groep hebben we gekeken waar de slechtste energielabels waren en ook deze bewoners de ontzorgingsaanpak aangeboden. Zo ervaren bewoners direct de voordelen van bijvoorbeeld tochtstrips of radiatorfolie. In 2023 zijn er ongeveer 650 huishoudens met deze aanpak ontzorgd en op weg geholpen. Door een meevaller binnen deze aanpak kunnen we hier meer bewoners helpen dan vooraf ingeschat, daarom loopt ook deze aanpak nog in Q1 2024 door.

Voor de SpUk Lokale Aanpak Isolatie hebben we onderzoek laten uitvoeren naar de isolatie-opgave in Oegstgeest. Zo konden er geïnformeerde keuzes gemaakt worden over de prioritering van doelgroepen waarop de isolatieaanpak zich richt. In september hebben we de aanvraag voor de SpUk-gelden gedaan, en in december hebben we de beschikking ontvangen.

We hebben in 2023 ook meermaals gesproken en kennis gemaakt met de diverse werkgroepen van Energiek Poelgeest. Zo hebben we de werkgroepen Elektriciteit en Klimaatadaptatie op bezoek gehad om samen te kijken naar de plannen en mogelijkheden voor ondersteuning. Voor de werkgroep Warmte geldt dat de tweede benodigde aanvraag om over te gaan op aquathermie uit de afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Merenwijk is gedaan. Echter is die subsidie, de SDE++ overvraagd en is nog onduidelijk of Energiek Poelgeest en Vattenfall deze zullen ontvangen of volgend jaar een nieuwe aanvraag zullen moeten doen.

De energiecoaches hebben ook dit jaar een mooie bijdrage geleverd aan onze doelstellingen: zij hebben inmiddels meer dan 230 van onze inwoners van persoonlijk advies voorzien. En hebben we in juni in Oegstgeest de eerste regionale energiecoachbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst op 12 juni kregen de energiecoaches uit regio Holland Rijnland - na een inhoudelijke presentatie - de kans elkaar te leren kennen en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast werken ze mee aan de verschillende projecten vanuit de gemeente, daar waar er koppelingen zijn. Zo hebben we samen met een aantal van de energiecoaches in januari 2023 een duurzaamheidsdag in het dorpscentrum georganiseerd waarbij er aan verschillende lokale initiatieven ook kans werd geboden om hun expertise aan inwoners te tonen. Om de dag verder aan te kleden hadden we de mobiele showroom van het Duurzaam Bouwloket buiten staan met voorbeeldmateriaal van isolatie en een warmtepomp. Binnen hebben we verder de hele dag kookworkshops op inductie aangeboden. Ook hebben we dit jaar nauw samengewerkt met het Yuverta voor het organiseren van de voorjaarsmarkt die in mei heeft plaatsgevonden. Ook daar hebben we verschillende lokale initiatieven, zoals de bijenvereniging gevraagd om een tafeltje te vullen en informatie te verstrekken.

We hebben ook in 2023 weer een aantal keer een duurzaamheidsspecial in de Oegstgeester courant gehad. Daarin stippen we verschillende onderwerpen vanuit de energietransitie, klimaatadaptatie en VANG aan. In de online gemeentelijke nieuwsbrief is het hele jaar een QR code te vinden waarmee bewoners gemakkelijk een afspraak kunnen maken voor bezoek van een energiecoach.

4.2.9 Wet open overheid (Woo)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (gedeeltelijk) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Zo kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling, beter worden gediend. Onze gemeente implementeert de Woo gezamenlijk met de regiogemeenten in het programma Open en Toegankelijke Overheidsinformatie (OTO).

Uit de Woo volgt dat de gemeente in de jaarrekening aandacht dient te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en hierover in de jaarlijkse verantwoording verslag van doet. Middels deze paragraaf wordt daaraan voldaan.

Verplichtingen Woo

De Woo bevat regels over:

- Het actief openbaar maken van documenten in 11 verplichte informatiecategorieën;
- Het passief openbaar maken van documenten n.a.v. een Woo-verzoek;
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken, indien dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

2023

Actief openbaar maken

In 2023 had bekend moeten worden wanneer de tranches met de 11 actief openbaar te maken informatiecategorieën in werking treden. Dit is echter nog niet gebeurd omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nog niet klaar is met het vaststellen van werkdefinities van de informatiecategorieën.

Het college heeft desondanks in augustus 2023 een ambitieniveau vastgesteld met betrekking tot het actief openbaar maken van informatie. Daarbij is het uitgangspunt het voldoen aan de basisverplichtingen van de Woo. Wel zullen wij eerder dan wettelijk verplicht de informatiecategorie 'Wob/Woo-verzoeken' actief openbaar maken. Deze informatiecategorie beslaat de informatieverzoeken op grond van de Woo, de besluiten die daarop volgen en de documenten die daarmee openbaar worden gemaakt.

Oegstgeest zal deze informatie ontsluiten conform het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO), zodat al onze inwoners in staat zijn om eerder vrije toegang te krijgen tot belangwekkende informatie; Ook die inwoners met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

In september 2023 is voor raads- en bestuursleden een regionale informatiebijeenkomst georganiseerd over de Wet open overheid (en het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO) en de Wet Elektronische Publicaties (WEP)).

In 2023 is het programmaplan OTO opgesteld. Onderdeel van het programmaplan is het uitvoeringsplan. In het uitvoeringsplan ligt de scope van het programma vast en deze bevat een concrete blauwdruk met subdoelstellingen om tot succesvolle implementatie van de Woo te komen.

Passief openbaar maken

In 2023 zijn 19 Woo-verzoeken ingediend waarvan er 18 zijn afgehandeld.

2024 en verder

In 2024 zal het uitvoeringsplan OTO verder worden uitgevoerd. Op de planning staat het aansluiten op de Woo-index, de implementatie van tranche 1 van de informatiecategorieën en het vaststellen van een strategische koers voor informatiebeheer en archivering. Daarnaast zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de volledigheid van het archiefsysteem, om uiteindelijk met gerichte maatregelen tot verbetering van de informatiehuishouding te kunnen komen. Naar verwachting is dit onderzoek in Q4 2024 afgerond.